

Sygn. akt: WZ 9/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Błuś (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Buliński

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie J. C., oskarżonego z art. 231 § 1 i in. k.k., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 5 czerwca 2014 r. zażalenia prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w W. na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 5 marca 2014 r. dotyczące zawieszenia postępowania w sprawie,

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w W. celem kontynuowania postępowania.

UZASADNIENIE

J. C., został oskarżony o popełnienie przestępstwa określonego w art. 231 § 1 k.k. i art. 189 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. z 1997 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2007 r., Nr 63, poz. 424 ze zm.).

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2013 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w W. dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza onkologa, między innymi, na okoliczność czy aktualny stan zdrowia oskarżonego pozwala na udział w postępowaniu przed sądem.

W dniu 10 września 2013 r. do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. wpłynęła opinia biegłego dr. hab. n. med. L. W. dotycząca stanu zdrowia J. C., z której wynika, że oskarżony choruje na zaawansowanego raka dróg żółciowych w stadium nieoperacyjnym, wymaga chemioterapii w rytmie 7-14 dni, ale może uczestniczyć w składaniu wyjaśnień przed sądem, chociaż ze względu na obniżony stopień sprawności i przebywanie do kilku godzin w ciągu dnia w pozycji leżącej, w miarę możliwości należałoby ograniczyć jego czas przebywania poza domem. Jednocześnie w opinii zaznaczono, że możliwe jest nagłe trwałe pogorszenie stanu zdrowia wynikające z relatywnie częstych w tej chorobie stanów zapalnych, co wówczas może skutkować koniecznością pilnej hospitalizacji i leczenia szpitalnego (k. 3454-3455).

Na posiedzeniu Wojskowego Sądu Okręgowego w W. w dniu 25 października 2013 r. ten sam biegły potwierdzając wnioski przedstawione w pisemnej opinii oświadczył, że uczestnictwo oskarżonego w postępowaniu sądowym jest możliwe. Podkreślił jednak, że należałoby ograniczyć czas rozprawy, ponieważ osoba z chorobą nowotworową wymaga częstszego odpoczynku (k. 3481 *verte*).

W dniu 28 stycznia 2014 r. do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. wpłynęła notatka lekarska pochodząca od lekarza prowadzącego J. C., z której także wynika, że stan ogólny oskarżonego jest wystarczający do uczestniczenia w posiedzeniach sądu (k. 3498).

Po zapoznaniu się z przedstawionymi w sprawie opiniami lekarskimi, Wojskowy Sąd Okręgowy w W. w dniu 5 marca 2014 r. postanowił zawiesić postępowanie karne w sprawie J. C., sygn. akt: So .../12. Z uzasadnienia tego rozstrzygnięcia wynika, że Sąd nie podzielił stanowiska biegłego – lekarza onkologa i lekarza prowadzącego, iż stosunkowo dobry stan zdrowia J. C. pozwala w ich ocenie na jego udział w postępowaniu sądowym. Zdaniem Wojskowego Sądu Okręgowego w W. ich

stanowiska nie są kategoryczne, a biegły nie wykluczył, że stres oraz emocje związane ze stawiennictwem w sądzie w charakterze oskarżonego mogą wpłynąć na pogorszenie stanu zdrowia pacjenta. Rozpoznający wniosek obrońcy oskarżonego o zawieszenie postępowania Sąd, oparł się na wypowiedzi biegłego, z której wynika, że stan pacjenta może zmieniać się dynamicznie, w kierunku gwałtownego, dramatycznego pogorszenia stanu zdrowia skutkującego jeszcze większym pogorszeniem stanu narządów wewnętrznych (niewydolność wątroby) lub powikłaniami septycznymi, infekcyjnymi, prowadzącymi nawet do dramatycznie przebiegającego, infekcyjnego zapalenia dróg żółciowych, wraz z tzw. sepsą żółciopochodną. W związku z tym, Wojskowy Sąd Okręgowy w W. ocenił, że nie ma wątpliwości, iż w przedmiotowej sprawie ma do czynienia z oskarżonym nieuleczalnie i śmiertelnie chorym, którego stan się pogarsza, co uniemożliwia jego udział w postępowaniu sądowym.

W dniu 2 kwietnia 2014 r. prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w W., zaskarżył opisane wyżej postanowienie na niekorzyść oskarżonego zarzucając obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności naruszenie dyspozycji art. 22 § 1 k.p.k., polegające na przyjęciu, że stan zdrowia oskarżonego z uwagi na charakter jego choroby nowotworowej oraz potencjalną możliwość jego pogorszenia stanowi długotrwałą przeszkodę uniemożliwiającą jego udział w postępowaniu sądowym i w konsekwencji zawieszenie postępowania karnego w sytuacji, gdy w opiniach biegłego lekarza onkologa i lekarza prowadzącego aktualny, relatywnie dobry stan zdrowia oskarżonego, przeszkody takiej nie stanowi.

Podnosząc te zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia o zawieszeniu postępowania w sprawie So .../12.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do treści art. 22 § 1 k.p.k., jedną z przeszkód uniemożliwiających prowadzenie postępowania, w razie jej długotrwałego występowania, jest brak możliwości udziału w postępowaniu przez oskarżonego z powodu „innej ciężkiej choroby”.

Z treści opinii powołanego w toku postępowania biegłego oraz lekarza prowadzącego wynika, że oskarżony był i jest leczony nadal, z powodu nowotworu

dróg żółciowych. Schorzenie to ma charakter przewlekły i jest nieuleczalne. W ocenie końcowej biegłego wymienione dolegliwości oskarżonego nie stanowią jednakże przeszkody do wzięcia przez niego udziału w postępowaniu sądowym.

Analiza opinii wyraźnie wskazuje na to, że oskarżony może brać udział w postępowaniu przed sądem, a co za tym idzie: składać wyjaśnienia, wnioski, zadawać pytania, brać po prostu czynny udział w rozprawie (w zależności od własnej woli), bez uszczerbku w realizacji przysługujących oskarżonemu praw zagwarantowanych przepisami prawa. Biegły podkreślił jedynie konieczność zapewnienia odpowiednich warunków dla oskarżonego, zwłaszcza co do czasu prowadzenia rozprawy z jego udziałem. Zdaniem Sądu Najwyższego brak jest zatem w sprawie jakichkolwiek przesłanek do uznania, że wydający opinię biegły lekarz, określając zdolność oskarżonego do uczestniczenia w postępowaniu przed sądem, pominął okoliczności wyłączające taką możliwość.

Lektura akt omawianej sprawy wskazuje więc na to, że Wojskowy Sąd Okręgowy w W. pominął wnioski przedstawione przez biegłego i samodzielnie dokonał w sposób nieuprawniony okoliczności wymagających wiedzy specjalnej. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie wynika również by Sąd ten powziął jakiegokolwiek wątpliwości co do oceny pracy biegłego i w związku z tym podjął próbę ich weryfikacji poprzez chociażby powołanie innego biegłego.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak na wstępie.